

<p>Nazwa projektu</p> <p>Ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Ministerstwo Zdrowia</p> <p>Ministerstwo Obrony Narodowej</p> <p>Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Pan Dariusz Pionkowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Ewa Staniszevska – Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym tel. (22) 34 74 458 e-mail: ewa.staniszevska@mein.gov.pl</p> <p>Katarzyna Koszevska – Dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego tel. (22) 34 74 141 e-mail: katarzyna.koszevska@mein.gov.pl</p> <p>Joanna Wilevska - Dyrektor Departamentu Wychowania i Edukacji Włączającej tel. (22) 34 74 228 e-mail: joanna.wilevska@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.07.2021 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Inne</p> <p>Nr w wykazie prac UD 228</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. W ustawie zasadniczej została dostrzeżona waga nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz potrzeba ustawowego określenia jego zasad. Organy nadzoru pedagogicznego, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią więc niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, który dysponuje odpowiednimi narzędziami i wyspecjalizowaną jednostką, jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.

Kurator oświaty jest organem wchodzącym w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), na obszarze województwa. Kurator oświaty, oprócz zadań, które wynikają z przepisów ww. ustawy, realizuje również zadania określone w innych aktach prawnych, w tym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, z późn. zm.). Nadzór pedagogiczny jest jednym z zadań realizowanych przez kuratora oświaty. Należy podkreślić, że inne zadania realizowane przez kuratora oświaty pozostają w ścisłym związku z nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez ten organ. Kurator oświaty realizuje te zadania, dysponując kompleksową wiedzą na temat funkcjonowania szkół i placówek, którą pozyskuje w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Jednocześnie kurator oświaty ma ustawowy obowiązek współdziałania z innymi organami i organizacjami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, wspierania nauczycieli, szkół i ich organów prowadzących. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezwykle ważne jest, aby przy podejmowaniu na poziomie lokalnym decyzji w istotnych kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty kurator oświaty miał znaczący głos.

Odmienną rolę w systemie oświaty pełnią organy prowadzące szkoły i placówki, w tym jednostki samorządu terytorialnego, których ustawowym obowiązkiem jest prowadzenie publicznych szkół i placówek. Zadaniem organów prowadzących jest w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, wyposażenie jej w pomoce

dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji zadań statutowych, wykonywanie remontów obiektów szkolnych i niezbędnych inwestycji, zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, finansowej, obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki, a także wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki. Szkoła i jej funkcjonowanie jest więc obszarem, w którym przenikają się kompetencje organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę.

Przepisy projektowanej ustawy mają na celu wzmocnienie roli organu nadzoru pedagogicznego, w tym w szczególności kuratora oświaty, tak aby jak najpełniej mógł wykonywać powierzone mu ustawowo zadania. Niezmiernie istotne jest poprawianie warunków funkcjonowania szkół i placówek, co pozytywnie wpłynie na rozwój uczniów i wychowanków. W tym kontekście ważne jest wielopłaszczyznowe współdziałanie organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki w stosowaniu rozwiązań zgodnych z prawem i wpisujących się w regionalną i lokalną politykę oświatową. Na potrzebę zwiększenia skuteczności oddziaływań organu sprawującego nadzór pedagogiczny na funkcjonowanie jednostek objętych jego nadzorem wskazują liczne sygnały od kuratorów oświaty, rodziców, nauczycieli oraz związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Najczęściej sygnały te zawierają informacje o działaniach niezgodnych z przepisami prawa, niekorzystnie wpływających na jakość edukacji i warunki rozwoju uczniów i wychowanków objętych kształceniem, wychowaniem i opieką.

Z uwagi na powyższe, jak również z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacji:

- 1) powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, kiedy to organy prowadzące najczęściej nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony oraz
- 2) odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, które zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie

w projekcie ustawy wprowadza się obowiązek uzyskania w powyższych sprawach pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W powyższym trybie odpowiednio kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wyrażał opinie, jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą lub placówką. Takie rozwiązanie podkreśla konieczność odpowiedzialnego współdziałania dwóch organów (organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę lub placówkę) w celu zapewnienia optymalnych warunków funkcjonowania szkoły lub placówki na poziomie zarządzania jej działalnością.

Ponadto, w celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły lub placówki. W związku z tym, w projekcie ustawy proponuje się również:

- 1) wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w postępowaniu konkursowym poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej i tym samym zwiększenie liczby przysługujących im głosów w głosowaniu, jak również w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie, a także
- 2) umożliwienie temu organowi wnioskowania do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchyla się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, lub zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.

Sygnały o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół lub placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych narzędzi do egzekwowania tego obowiązku były przekazywane do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) przez kuratorów oświaty. Informacje

o takich sytuacjach były przekazywane już przed wprowadzeniem czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Kuratorzy oświaty również przekazywali do Ministerstwa Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwa Edukacji Narodowej) informacje o występujących problemach dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach niepublicznych, wskazując na brak możliwości przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Sytuacje takie wynikały z unikania kontaktu przez dyrektora tej szkoły lub placówki albo osobę prowadzącą (często to ta sama osoba), braku odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora (osoby prowadzącej), niedostępność dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce.

Brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół lub placówek oraz uniemożliwianie przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty, bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.

Niezmiernie ważne jest więc, zabezpieczenie warunków do prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, co uzasadnia wprowadzenie w projektowanej ustawie rozwiązań wzmacniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania, na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.

Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego, tworzenie szkół filialnych. W uzasadnionych sytuacjach możliwość utworzenia szkoły filialnej będzie stanowiła ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.

Od 2016 r. likwidacja lub przekształcenie szkoły jest poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W projektowanej ustawie zaproponowano uzupełnienie katalogu warunków, jakie muszą być spełnione, aby likwidacja szkoły była możliwa. Tym samym pozwoliło to na określenie w ustawie obszarów, które w szczególności podlegają ocenie w ramach ww. opiniowania. Ponadto projektowana ustawa doprecyzowuje, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego, ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także – prowadzoną przez siebie – placówkę wychowania przedszkolnego (przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, oddział przedszkolny w szkole podstawowej).

W projekcie ustawy przewidziano także, wypracowane we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej, propozycje zmian przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe dotyczące oddziałów przygotowania wojskowego oraz rekrutacji do tych oddziałów i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej. Mają one usprawnić proces wydawania przez Ministra Obrony Narodowej zezwoleń na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. Zmiany ww. przepisów zakładają również modyfikację warunków rekrutacji do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie) oraz oddziałów przygotowania wojskowego. W projekcie ustawy wskazano także zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w oddziale przygotowania wojskowego jako jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Proponowane rozwiązania pozwolą usprawnić proces wydawania zezwoleń organom prowadzącym na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego oraz uzyskać większą efektywność zakładanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej celów rekrutacyjnych, tj. pozyskanie większej liczby kandydatów do odbycia skróconej służby przygotowawczej, którzy w przyszłości zasilą zasoby rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Doświadczenia związane z realizacją zadań przez jednostki systemu oświaty w sytuacji epidemii COVID-19 spowodowały konieczność uregulowania kwestii organizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zatem w przypadku zawieszenia zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce na podstawie przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisów wydanych na podstawie art. 32 ust. 11 lub art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego, będą mogli zorganizować zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Procedura będzie miała zastosowanie także do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek. Jednocześnie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i

technik kształcenia na odległość oraz warunki, sposób i tryb organizowania tych zajęć, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia realizacji podstaw programowych obowiązujących na danym etapie edukacyjnym i ramowych planów nauczania dla danego typu szkoły, a także zapewnienia wysokiej jakości oraz właściwego przebiegu kształcenia. Ponadto, projektowane przepisy ustawy zostały uzupełnione o rozwiązania dotyczące umożliwienia realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w przypadku:

– dzieci i uczniów objętych odpowiednio indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem,

– uczniów hospitalizowanych w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej.

Projekt ustawy zawiera także inne zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o charakterze doprecyzowującym. Zmiany te dotyczą tych przepisów, które najczęściej budzą wątpliwości interpretacyjne. W projekcie uwzględniono m.in. zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia.

Dodatkowo, mając na uwadze zgłaszane prośby organów prowadzących szkoły oraz obecną sytuację związaną z przebiegiem epidemii COVID-19, w projekcie ustawy proponuje się wydłużenie terminu na dostosowanie oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w szkołach podstawowych do wymogów bezpieczeństwa przeciwpożarowego do dnia 31 sierpnia 2024 r., a także wydłużenie terminu na odbycie przez nauczycieli pierwszego cyklu szkolenia branżowego, o którym mowa w art. 70c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Projekt ustawy przewiduje również zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 584 i 619), polegające na zwiększeniu zakresu danych dziedzinowych ucznia zbieranych w systemie informacji oświatowej w związku z kształceniem specjalnym, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi, wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka, uczęszczaniem ucznia do placówki wychowania przedszkolnego oraz nauką w szkole. Systemowe zbieranie danych, zgodnie z zaproponowanymi zmianami, umożliwi monitorowanie realizacji zróżnicowanych potrzeb uczniów oraz prowadzenie analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Pozwoli również na analizę aktualnych możliwości dostosowywania organizacji kształcenia do potrzeb uczniów oraz przydzielania środków finansowych na zaspokojenie tych potrzeb pod kątem potrzeby ich uzupełniania lub modyfikacji. Aktualnie zbierane dane w systemie informacji oświatowej pozwalają ww. zapotrzebowanie jedynie oszacować. Zbieranie informacji w sposób pewny, a więc w postaci danych przypisanych do ucznia, jest tym bardziej konieczne, że liczba uczniów, u których stwierdza się potrzebę specjalnej organizacji nauki rośnie.

Ponadto w projektowanej ustawie proponuje się również wprowadzenie zmiany umożliwiającej przekazywanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych z bazy danych systemu informacji oświatowej danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli w celu prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, prognoz i opracowań dotyczących nieobecności nauczyciela w pracy wskutek choroby.

Ze względu na pojawiające się wątpliwości dotyczące formy i zawartości treści dopuszczanych do użytku szkolnego podręczników – przybierających czasami formę repetytoriów – w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty proponuje się uszczegółowienie przepisów w tym zakresie. Zaproponowane zmiany wynikają z konieczności doprecyzowania warunków, jakie powinien spełniać podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego. Należy podkreślić, że zadaniem takiego podręcznika jest zaznajomienie uczniów z nowymi dla nich treściami nauczania określonymi dla danego etapu edukacyjnego, ich porządkowanie i utrwalanie oraz kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej. Podręczniki typu repetycyjnego (repetytoria) służą natomiast powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania i ukierunkowane są na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego, a zatem repetytoria należy traktować jako materiał edukacyjny zastępujący lub uzupełniający podręcznik. Podręcznik jest środkiem dydaktycznym wspierającym uczniów w nabywaniu umiejętności określonych w podstawie programowej, a więc sposób jego opracowania nie powinien być uzależniony od formuły egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego i podporządkowany ćwiczeniu strategii rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na powyższe, w projekcie ustawy planuje się wprowadzenie nowych regulacji oraz modyfikację dotychczasowych rozwiązań dotyczących:

- 1) nadzoru pedagogicznego – określenie sposobu postępowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sytuacji nierealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, w tym konsekwencji uchylania się od realizacji zaleceń.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie miał możliwość wezwania dyrektora szkoły lub placówki do wyjaśnienia przyczyn niezrealizowania zaleceń. W przepisach określono dla dyrektora szkoły lub placówki 7-dniowy termin na przekazanie ww. wyjaśnień organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wyjaśnień lub upływu terminu na ich przekazanie wyznaczyć dyrektorowi szkoły lub placówki ostateczny termin realizacji tych zaleceń. Niezrealizowanie przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie wyznaczonym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny umożliwi temu organowi wystąpienie do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły lub placówki zaleceń w ostatecznym terminie, właściwy minister będzie mógł odwołać dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia;

- 2) powierzania stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na ww. stanowisko:
 - a) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osobę niebędącą nauczycielem,
 - b) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi (powołuje na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego przez siebie kandydata), w przypadku gdy:
 - do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo
 - w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, albo
 - konkurs wyłonił co prawda kandydata (osobę niebędącą nauczycielem), ale organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora,
 - c) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w sytuacji gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę chce w uzasadnionych przypadkach powierzyć stanowisko dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, ale nie krótszy niż 1 rok szkolny;
- 3) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek:
 - a) zwiększenie liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny powoływanych w komisjach konkursowych z trzech do pięciu, z zastrzeżeniem, że organ ten może zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w pracach komisji, którym niezależnie od powyższego, jak również niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej w głosowaniu zawsze przysługiwać będzie łącznie pięć głosów. Ponadto określenie, że w skład komisji konkursowej powoływanych będzie do trzech przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę (a nie trzech przedstawicieli – jak dotychczas), z zastrzeżeniem, że niezależnie od liczby tych przedstawicieli biorących udział w posiedzeniu komisji konkursowej, w głosowaniu przedstawicielom tym zawsze przysługiwać będą łącznie trzy głosy. Natomiast w przypadku przedstawicieli rady pedagogicznej i rady rodziców (po dwóch przedstawicieli) oraz organizacji związkowych (po jednym przedstawicielu) każdemu przedstawicielowi w głosowaniu przysługiwać będzie jeden głos. Jednocześnie proponuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą, prace komisji konkursowej będą prowadzone, jeżeli w posiedzeniu weźmie udział co najmniej czterech przedstawicieli, w tym co najmniej jeden przedstawiciel organu prowadzącego szkołę lub placówkę i jeden przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz przedstawiciel (przedstawiciele) rady pedagogicznej lub rady rodziców,
 - b) określenie liczby przedstawicieli organu prowadzącego szkołę lub placówkę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny w składzie komisji konkursowej powoływanej w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki nowo zakładanej. Organ prowadzący szkołę lub placówkę określając skład komisji konkursowej będzie obowiązany uwzględnić udział do trzech przedstawicieli organu prowadzącego i pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z tym że organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w pracach komisji, którym w głosowaniu zawsze przysługiwać będzie łącznie 5 głosów,
 - c) z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w zakresie powoływania do komisji konkursowej przedstawicieli organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, w projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie, zgodnie z którym w skład komisji konkursowych będą powoływani przedstawiciele wyłącznie tych organizacji związkowych (reprezentatywnych w rozumieniu ww. ustawy, wyłonionych spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych

organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli), które działają w szkole lub placówce, w której konkurs się odbywa,

- d) z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej powoływanej w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład tego zespołu sprawują różne organy, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie rozwiązania polegającego na dookreśleniu, że w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w zespół lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, pięciu przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny ustalają wspólnie te organy.

Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić regulację przejściową, zgodnie z którą nowe rozwiązania nie będą miały zastosowania do:

- konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
- kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

4) odwoływania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce:

- a) wprowadzenie możliwości złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wniosku do organu prowadzącego szkołę lub placówkę o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, w przypadku gdy dyrektor ten nie zrealizuje w ostatecznym terminie wskazanym przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Organ prowadzący szkołę lub placówkę będzie miał 14 dni na odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z tego stanowiska, licząc od dnia otrzymania ww. wniosku, i jednocześnie będzie obowiązany niezwłocznie powiadomić o odwołaniu organ wnioskujący. W przypadku gdy organ prowadzący szkołę lub placówkę nie odwoła dyrektora szkoły lub placówki w ww. terminie, z upływem tego terminu wygaśnie powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki. Stwierdzenia wygaśnięcia powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki dokona organ sprawujący nadzór pedagogiczny, o czym niezwłocznie poinformuje organ prowadzący szkołę lub placówkę,
- b) wprowadzenie konieczności uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w sytuacji gdy organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce, chce w przypadkach szczególnie uzasadnionych odwołać nauczyciela z tego stanowiska w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić regulację przejściową, zgodnie z którą nowe rozwiązanie nie będzie miało zastosowania do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy została już wydana opinia, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,
- c) z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do możliwości skrócenia trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia przy odwołaniu nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku złożenia przez niego rezygnacji, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w związku ze złożeniem przez niego rezygnacji, w terminie uzgodnionym przez tego nauczyciela i organ właściwy do jego odwołania.

Opinię kuratora oświaty w sprawach: powierzenia w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora na okres krótszy niż 5 lat szkolnych oraz powierzenia stanowiska ustalonemu kandydatowi, w przypadku gdy do konkursu nikt się nie zgłosił lub konkurs nie przyniósł rozstrzygnięcia, albo konkurs wyłonił co prawda kandydata (osobę niebędącą nauczycielem), ale kurator oświaty wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora, powołania na stanowisko dyrektora osoby niebędącej nauczycielem i odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadkach szczególnie uzasadnionych, w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, należy utożsamiać z zajęciem stanowiska, o którym mowa odpowiednio w art. 89 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.), art. 77b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920, z późn. zm.) oraz art. 80a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.). Powinna

być ona czytelna oraz nie wzbudzać wątpliwości co do przesłanek, jakimi kierował się organ przy jej wydawaniu, bowiem podlega zaskarżeniu do sądu administracyjnego na podstawie przepisów odpowiednio art. 98 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 85 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 86 ww. ustawy o samorządzie województwa.

Natomiast w odniesieniu do publicznych szkół i placówek prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne ww. opinia kuratora oświaty będzie traktowana jako czynność z zakresu administracji publicznej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.), a zatem będzie możliwe jej zaskarżenie do sądu administracyjnego.

5) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki

Przepisy o konieczności uzyskania pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny przywrócono do systemu prawnego ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35, z późn. zm.). Pięcioletnie doświadczenie w stosowaniu tych przepisów, w tym praktyka orzecznicza sądów, wskazuje na konieczność zmiany art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe poprzez uzupełnienie katalogu przesłanek, których spełnienie jest warunkiem przeprowadzenia likwidacji szkoły oraz, w konsekwencji, określenie obszarów, które w szczególności podlegają ocenie w ramach ww. opiniowania. Na potrzebę doprecyzowania przepisów w powyższym zakresie wskazuje również Rzecznik Praw Obywatelskich. W projekcie zaproponowano rozwiązanie, zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła zlikwidować szkołę, jeżeli likwidacja tej szkoły, w szczególności:

- a) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki,
- b) polepszy warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny,
- c) polepszy warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie,
- d) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły,
- e) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Konsekwentnie opinia kuratora oświaty wydawana na podstawie art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zawierałaby w szczególności ocenę spełnienia ww. warunków oraz ocenę likwidacji szkoły w zakresie jej zgodności z przepisami prawa.

Ponadto doprecyzowano, że jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego, ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także – prowadzoną przez siebie – placówkę wychowania przedszkolnego (tj. przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej lub inną formę wychowania przedszkolnego).

Zaproponowane wyżej rozwiązanie nie będzie dotyczyło przypadków, w których do dnia wejścia w życie ustawy podjęto uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły lub placówki, a kurator oświaty otrzymał wniosek o wydanie opinii, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

6) procedury tworzenia lub modyfikacji składu zespołu szkół lub placówek

W projektowanej ustawie wprowadza się obowiązek uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku połączenia w zespół szkół lub placówek albo włączenia do zespołu szkół lub placówek, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Połączenie w zespół szkół lub placówek niebędących szkołami lub placówkami artystycznymi lub włączenie do zespołu takich szkół lub placówek będzie mogło nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, natomiast połączenie w zespół szkół lub placówek artystycznych lub włączenie do zespołu takich szkół lub placówek – po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Może się również zdarzyć, że w skład zespołu mają wchodzić zarówno szkoły lub placówki niebędące szkołami lub placówkami artystycznymi, jak i szkoły lub placówki artystyczne – w takiej sytuacji połączenie w zespół lub włączenie do zespołu będzie następowało po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty.

Zaproponowane wyżej rozwiązanie nie będzie dotyczyło przypadków, w których do dnia wejścia w życie ustawy podjęto uchwałę o połączeniu szkół lub placówek w zespół albo włączeniu do zespołu szkół lub placówek;

7) zasad opiniowania arkusza organizacji szkoły i przedszkola publicznego przez zakładowe organizacje związkowe

W projektowanej ustawie zostaną dookreślone zasady przekazywania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji szkoły lub przedszkola zakładowym organizacjom związkowym. Ww. arkusz będzie przekazywany zakładowym organizacjom związkowym reprezentatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, które zostały wyłonione spośród członków ich jednostek organizacyjnych albo jednostek organizacyjnych organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli – wyłącznie w sytuacji, kiedy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której to szkoły lub przedszkola dotyczy arkusz organizacji. Proponowane zmiany wprowadzą jednolite zasady opiniowania arkuszy organizacji szkół lub przedszkoli publicznych przez zakładowe organizacje związkowe bez względu na to, czy organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego czy inny podmiot. Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie kompetencji rady pedagogicznej, określonej w art. 70 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, poprzez włączenie rady pedagogicznej w opiniowanie arkusza organizacji szkoły lub przedszkola. Zgodnie z art. 70 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, rada pedagogiczna opiniuje w szczególności organizację pracy szkoły, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych. Przez organizację pracy szkoły należy rozumieć także (albo przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły w kolejnym roku szkolnym.

Jednak ze względu na różną interpretację tego przepisu i wątpliwości, czy organizacja pracy szkoły, to także arkusz organizacji i w związku z tym, czy rada pedagogiczna powinna opiniować arkusz organizacji, zasadne jest dookreślenie, że kompetencją rady pedagogicznej jest wydawanie opinii w sprawie treści arkusza organizacji. Dlatego też w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zaproponowano doprecyzowanie procesu opiniowania arkusza organizacji przedszkola lub szkoły przez jednoznaczne wskazanie, że dyrektor szkoły lub przedszkola opracowuje arkusz organizacji, a następnie przekazuje go do zaopiniowania radzie pedagogicznej;

Powyższe regulacje wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

8) wzmocnienia nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi

W projektowanej ustawie wprowadza się możliwość wydania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce oraz określa konsekwencje wynikające z braku realizacji tego polecenia. To rozwiązanie pozwoli organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny skutecznie reagować na napotykaną problemy uniemożliwiające wykonanie czynności nadzoru pedagogicznego w niepublicznej szkole lub placówce. Problemem takim jest np. brak kontaktu z dyrektorem szkoły lub placówki albo osobą prowadzącą szkołę lub placówkę (często to ta sama osoba), brak odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora albo osoby prowadzącej, nieudostępnianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole. Istotny w tej sprawie jest fakt, że sytuacje te najczęściej dotyczą szkół i placówek, w których przeprowadzenie czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego zaplanowano w związku ze skargami w sprawie ich funkcjonowania, zgłoszonymi do organu sprawującego nadzór pedagogiczny przez rodziców, pełnoletnich uczniów, nauczycieli lub inne podmioty. W świetle przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 55 ust. 3) nauczyciele (zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych) wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek;
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;
- 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
- 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;
- 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;
- 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

Uniemożliwienie przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę wykonania w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy, jest nieprzestrzeganiem przepisów prawa. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce. Wykonywanie w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia. Niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, dotyczącego niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce, będzie stanowiło przesłankę prawną do wykreślenia z ewidencji danej szkoły lub placówki, a w przypadku niepublicznej szkoły

artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej – do cofnięcia tych uprawnień przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Projektując takie rozwiązanie założono, że przewidziana w przepisach sankcja wyeliminuje występowanie niezgodnych z prawem sytuacji polegających na uniemożliwianiu przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce niepublicznej.

9) oceny pracy dyrektora szkoły oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli

W związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na nieuzyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny cząstkowej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach, w projektowanej ustawie wprowadza się dodatkową regulację, zgodnie z którą w przypadku gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę w sprawie oceny pracy tego dyrektora w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny, rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmie odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty, po uprzednim rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli w tym zakresie.

Jednocześnie w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić regulację przejściową, zgodnie z którą nowe rozwiązanie nie będzie miało zastosowania do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

10) zawieszania dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków

Wprowadzenie możliwości złożenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny wiążącego wniosku do organu prowadzącego szkołę o zawieszenie nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;

11) nadzoru nad zajęciami prowadzonymi przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.

Zgodnie z projektowaną ustawą, dyrektor szkoły lub placówki będzie miał obowiązek – przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych w ramach działalności ww. stowarzyszenia lub organizacji w szkole lub placówce – uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – pozytywną opinię specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W celu uzyskania tej opinii dyrektor szkoły lub placówki, nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, będzie przekazywał kuratorowi oświaty lub ww. specjalistycznej jednostce nadzoru program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców wydane na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Po uzyskaniu ww. pozytywnej opinii, dyrektor szkoły lub placówki, przed rozpoczęciem zajęć będzie obowiązany przedstawić rodzicom niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniemu uczniowi pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć, a także pozytywną opinię kuratora oświaty lub ww. specjalistycznej jednostki nadzoru, pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Jednocześnie, projektowane rozwiązanie zakłada, że udział ucznia w zajęciach będzie wymagał pisemnej zgody rodziców niepełnoletniego ucznia lub pełnoletniego ucznia. Projektowane rozwiązanie wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami. Z obowiązku uzyskania opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny będą zwolnione zajęcia organizowane i realizowane w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej;

Jednocześnie, w projekcie ustawy planuje się wprowadzenie regulacji przejściowych dotyczących zajęć, o których mowa w art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizowanych i prowadzonych w roku szkolnym 2021/2022. W tym przypadku dyrektor szkoły lub placówki, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, będzie obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ww. ustawy, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 ww. ustawy. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w ciągu miesiąca od dnia otrzymania

powyższych dokumentów. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty albo specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zaprzestaje się prowadzenia ww. zajęć z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana.

12) wprowadzenia możliwości tworzenia szkół filialnych przez publiczne szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych, które będą mogły utworzyć szkołę filialną pod warunkiem uzyskania zgody tego ministra albo w przypadku szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – zawarcia porozumienia między ministrem a tą jednostką. W projektowanej ustawie wprowadza się również szczegółowe regulacje dotyczące możliwości utworzenia szkół filialnych przez szkoły artystyczne: szkoły filialne będą podporządkowane publicznej szkole artystycznej, która je utworzyła, z tym że publicznej szkole artystycznej będą mogły być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne. Ponadto, publiczna szkoła artystyczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego będzie mogła być utworzona na obszarze tej jednostki. Zajęcia edukacyjne artystyczne dla uczniów uczęszczających do szkoły filialnej będą mogły być realizowane w ten sposób, że:

- a) wszystkie zajęcia edukacyjne artystyczne będą realizowane w szkole filialnej,
- b) część zajęć edukacyjnych artystycznych będzie realizowana w szkole filialnej, a część w publicznej szkole artystycznej, której podporządkowana jest szkoła filialna.

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzić również regulację przejściową, zgodnie z którą szkoła artystyczna posiadająca w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy podporządkowaną szkołę filialną będzie obowiązana zlikwidować tę szkołę filialną do dnia 31 sierpnia 2022 r., chyba że do dnia 15 lutego 2022 r.:

- 1) uzyska zgodę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na dalsze działanie szkoły filialnej – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
- 2) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

Jednocześnie, w projektowanej ustawie uzupełniono upoważnienie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia szczegółowej organizacji publicznych szkół artystycznych o kwestie związane z określeniem zasad tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej oraz trybu nadawania imienia zespołowi szkół artystycznych.

Należy wyjaśnić, że projektowane w ustawie rozwiązania przyznają większe niż dotychczas uprawnienia kuratorowi oświaty. Tym niemniej z przepisów Konstytucji RP nie wynika, aby sprawami dotyczącymi oświaty czy edukacji publicznej musiał zajmować się samorząd terytorialny, a w szczególności sprawami dotyczącymi: wyboru dyrektora, zawieszenia dyrektora, odwołania dyrektora czy wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki. Wskazanie jako zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego spraw dotyczących edukacji publicznej nastąpiło w ustawach (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa), a zatem w aktach niższego rzędu niż Konstytucja RP. Tak więc na poziomie ustawy zasadniczej nie rozstrzyga się, w jakim zakresie jednostki samorządu terytorialnego mają zajmować się sprawami dotyczącymi edukacji publicznej. Tym bardziej więc możliwe jest tylko częściowe ograniczenie ich dotychczasowych uprawnień w tej sferze na podstawie ustawy (ad maiori ad minus). Powyższe w szczególności byłoby zgodne z art. 163 Konstytucji RP: „Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.”. Mimo zwiększenia uprawnień kuratora oświaty, samorząd terytorialny nadal będzie wykonywał zadania publiczne w zakresie edukacji publicznej w zakresie nie zastrzeżonym przez ustawy dla organu administracji publicznej, jakim jest kurator oświaty. Warto również zauważyć, że ustawy samorządowe (art. 7 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy o samorządzie gminnym, art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy o samorządzie województwa) przekazują samorządom zadania w zakresie edukacji publicznej, a nie sprawy dotyczące (całej) oświaty. Samorządy posiadają więc obowiązki i uprawnienia, m.in. w zakresie zapewniania dzieciom dostępu do edukacji publicznej. Niekoniecznie jednak muszą mieć wyłączne kompetencje w zakresie wyboru, odwołania, zawieszenia dyrektora szkoły i wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora. Powyższe sprawy nie wiążą się bowiem z „edukowaniem”, nie mieszczą się wprost w pojęciu „edukacji publicznej”. A zatem zgodnie z kompetencjami wskazanymi w ustawach regulujących ustrój jednostek samorządu terytorialnego, jednostki te mogłyby w ogóle nie zajmować się sprawami dotyczącymi wyboru, zawieszenia, odwołania dyrektora czy wyboru określonej liczby członków komisji konkursowej wyłaniającej kandydata na stanowisko dyrektora. Tym bardziej więc możliwe jest tylko częściowe ograniczenie ich dotychczasowych uprawnień w tej sferze na podstawie ustawy.

13) W zakresie zmiany przepisów dotyczących oddziałów przygotowania wojskowego, projekt zakłada następujące

zmiany:

- a) wskazanie dodatkowych przesłanek, którymi Minister Obrony Narodowej kieruje się przy wydawaniu zezwoleń na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego lub ich cofaniu,
- b) wskazanie zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w oddziale przygotowania wojskowego jako jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły,
- c) zmianę terminu na składanie wniosków przez organy prowadzące,
- d) zniesienie obowiązku sprawowania nadzoru pedagogicznego przez Ministra Obrony Narodowej nad oddziałami przygotowania wojskowego i zastąpienie go nadzorem nad realizacją programu szkolenia, ze szczególnym uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa uczniów,
- e) zastąpienie dokumentu orzeczenia lekarskiego dokumentem zaświadczenie lekarskie,
- f) wprowadzenie warunku posiadania obywatelstwa polskiego dla kandydatów biorących udział w postępowaniu rekrutacyjnym do oddziałów przygotowania wojskowego i szkół prowadzonych przez MON (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie).

14) W zakresie przepisów dotyczących zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, projekt zakłada następujące rozwiązania:

- a) dodanie nowego przepisu art. 125a, który określa, że w przypadku zawieszenia zajęć w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce na podstawie przepisów w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, przepisów wydanych na podstawie art. 32 ust. 11 lub art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego, będą organizować zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dzięki wprowadzeniu w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe art. 173a, procedura ta będzie miała zastosowanie także do niepublicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek. Jednocześnie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz warunki, sposób i tryb organizowania tych zajęć, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia realizacji podstaw programowych obowiązujących na danym etapie edukacyjnym i ramowych planów nauczania dla danego typu szkoły, a także zapewnienia wysokiej jakości oraz właściwego przebiegu kształcenia,
- b) wprowadzenie możliwości realizowania indywidualnego nauczania i indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, odpowiednio przez uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania i dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, w przypadku znacznych trudności w realizowaniu tych zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami w domu dziecka lub ucznia.

W takich przypadkach dyrektor szkoły organizujący indywidualne nauczanie będzie miał możliwość zapewnić uczniowi realizację takiego nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia i w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. Natomiast dyrektor przedszkola, a w przypadku innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez gminę oraz szkoły podstawowej, w której są zorganizowane oddziały przedszkolne – także dyrektor szkoły podstawowej, będzie miał możliwość zapewnienia dziecku posiadającemu orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego realizacji takiego przygotowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w indywidualnym kontakcie z nauczycielem lub nauczycielami, na wniosek rodziców dziecka i w porozumieniu z organem prowadzącym,

- c) wprowadzenie możliwości kontynuowania kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych przez uczniów przebywających w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej.

Projektowane rozwiązanie polega na możliwości zapewnienia uczniom hospitalizowanym w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej, realizacji kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przez szkołę, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, o którym mowa powyżej. Dyrektor tej szkoły będzie miał możliwość, na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, zapewnienia temu uczniowi realizacji kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w podmiocie leczniczym, w którym nie zorganizowano szkoły

specjalnej, w porozumieniu z organem prowadzącym tę szkołę oraz kierownikiem ww. podmiotu leczniczego. Warunki korzystania przez ucznia ze sprzętu komputerowego, elektronicznego i pomieszczeń podmiotu leczniczego oraz kwestie związane z ponoszeniem kosztów ich utrzymania i bezpiecznego użytkowania, będzie określała umowa zawarta pomiędzy organem prowadzącym szkołę, do której uczeń uczęszczał przed przyjęciem do podmiotu leczniczego, a podmiotem leczniczym, w którym uczeń przebywa.

Wymienione w pkt 1–14 propozycje rozwiązań będą wprowadzone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Dodatkowo, projektowana ustawa przewiduje zmiany w innych ustawach, a mianowicie w:

1) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe

Zmiana będzie dotyczyła art. 304 ww. ustawy, zgodnie z którym organy prowadzące szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, są obowiązane do dostosowania lokali, w których zorganizowano te oddziały, do warunków określonych art. 126 ust. 1–3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe i przepisach wydanych na podstawie art. 126 ust. 4 ww. ustawy, w terminie do dnia 31 sierpnia 2022 r. W projekcie ustawy proponuje się wydłużenie tego terminu do dnia 31 sierpnia 2024 r.

Pierwotnie ustawodawca przeznaczył 5 lat na dostosowanie lokali zajmowanych przez oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych do ww. przepisów. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę obecną sytuację związaną z przebiegiem epidemii COVID-19, zaproponowano w projekcie przesunięcie ww. terminu.

2) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej

Zmiany będą dotyczyły:

- a) zbierania informacji o zadaniach szkoły lub placówki wobec uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub opinię w sprawie objęcia ucznia odpowiednio zindywidualizowaną ścieżką rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego lub zindywidualizowaną ścieżką kształcenia. Planowane jest rozszerzenie katalogu zbieranych informacji m. in. o liczbę godzin zajęć związanych z realizacją odpowiednio kształcenia specjalnego, wczesnego wspomaganie rozwoju, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i zindywidualizowanych ścieżek i przypisanie ich bezpośrednio do ucznia, w celu zbierania dokładnych informacji o świadczonym wsparciu oraz wykorzystywanych środkach finansowych,
- b) umożliwienia pozyskania danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w celu prowadzenia analiz przyczyn nieobecności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, prognoz i opracowań dotyczących nieobecności nauczyciela w pracy wskutek choroby. W oparciu o uzyskane i posiadane dane, analizy prowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych pozwolą na zidentyfikowanie okresów nasilania się absencji chorobowej, zwłaszcza w czasie trwania epidemii. Informacje te zostaną wykorzystane do prowadzenia różnego rodzaju prac analitycznych (badań, analiz, prognoz, opracowań), jak i szacowania skutków finansowych zmian w przepisach emerytalno-rentowych,
- c) doprecyzowania istniejących przepisów.

3) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

- a) zaproponowane w art. 22ao ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zmiany wynikają z doprecyzowania warunków, jakie powinien spełniać podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego. W nowym przepisie wskazano wprost, że prezentacja treści nauczania nie może być opracowana w sposób repetycyjny podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, wzorowanych na arkuszach egzaminacyjnych do przeprowadzania odpowiednio egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego,

Projekt ustawy przewiduje również przepisy przejściowe dotyczące dopuszczania podręczników do użytku szkolnego.

Do postępowań o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, będą miały zastosowanie dotychczasowe przepisy.

Jednocześnie podręczniki dotychczas dopuszczone do użytku szkolnego zachowują swoją ważność;

- b) zmiana art. 44d ustawy wynika z faktu, że coraz więcej uczniów szkół ponadpodstawowych w trakcie nauki w szkole podejmuje pracę w zawodzie. Zatem zasadnym jest, aby dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, analogicznie, jak ma

to miejsce w przypadku słuchaczy branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych;

- c) dodanie ust. 2a w art. 44zzzk ma na celu usprawnienie procedury organizowania egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty spoza systemu oświaty, a także zabezpieczenie interesu osób podejmujących kształcenie na kursach prowadzonych przez takie podmioty. W związku z tym proponuje się wprowadzenie regulacji obligującej podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy do wskazania miejsca przeprowadzenia egzaminu zawodowego dla osób, które ukończyły dany kwalifikacyjny kurs zawodowy.
- 4) ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw wprowadzono przepis przejściowy dotyczący szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Zgodnie z dodanym art. 143a wydłużony zostanie okres realizacji pierwszego szkolenia branżowego nauczycieli kształcenia zawodowego zatrudnionych w roku szkolnym 2019/2020, do 4 lat, nie dłużej jednak niż do 31 sierpnia 2023 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W dwóch trzecich krajów europejskich dyrektorzy szkół są wybierani w drodze otwartej rekrutacji, co oznacza, że szkoła ponosi odpowiedzialność za publikację informacji o wolnych stanowiskach i wybór kandydatów. Zakres, w jakim otwarta rekrutacja jest normowana, jest zróżnicowany. W niektórych krajach nie istnieją żadne konkretne przepisy, jednak zastosowanie mają ogólne przepisy dotyczące zatrudnienia. W Danii dyrektorzy szkół są wybierani na podstawie ich kwalifikacji. Są oni rekrutowani przez radę miejską po ocenie i rekomendacji przez radę doradczą obecnej szkoły, w skład której wchodzi zarówno nauczyciele, jak i rodzice. Inne kraje określają szczegółowe procedury. Przykładowo w Irlandii poszczególne władze szkolne rekrutują i mianują dyrektora szkoły postępując według uzgodnionych procedur: wolne stanowiska są ogłaszane w szkole i na stronie internetowej, zgodnie z ustaleniami organów zarządzających (w szkołach podstawowych) lub w co najmniej jednym ogólnokrajowym dzienniku. Podobnie w szkołach zarządzanych przez władze lokalne w Wielkiej Brytanii (Anglia i Walia), organ zarządzający szkołą musi poinformować władze lokalne o wolnym stanowisku, ogłosić wolne stanowisko co najmniej na terenie Anglii i Walii, wyznaczyć komisję ds. rekrutacji, przeprowadzić rozmowy z wybranymi kandydatami i, w stosownych przypadkach, polecić i zatwierdzić do mianowania jednego z kandydatów. W dotowanych przez państwo szkołach w Wielkiej Brytanii (Irlandia Północna) kandydaci rekomendowani przez radę szkoły na stanowiska dyrektora i zastępcy dyrektora mogą być zobowiązani do odbycia rozmowy z Radą ds. Oświaty i Bibliotek, która może mianować dowolnego kandydata zarekomendowanego w ten sposób. W wielu krajach dyrektorzy są wybierani w drodze egzaminów konkursowych, które są ogłaszane publicznie i organizowane na szczeblu centralnym lub pośrednim. W Rumunii powołanie na stanowisko dyrektora i zastępcy dyrektora placówki oświatowej odbywa się w drodze otwartych konkursów organizowanych przez Powiatowe Inspektoraty Szkolne. W krajach takich jak Niemcy, Luksemburg, Grecja, Cypr podania o pracę na stanowisku dyrektora szkoły są składane poprzez przedkładanie władzom na najwyższym lub pośrednim szczeblu nazwisk i kwalifikacji kandydatów.

W Republice Czeskiej, za nadzór pedagogiczny odpowiedzialny jest Czeski Inspektorat Szkolny, którego inspektorzy i kontrolerzy m.in. oceniają warunki, przebieg i efekty kształcenia, realizację programu edukacyjnego, kontrolują wykonywanie przepisów prawa dotyczących świadczenia usług edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych. W Hiszpanii za mechanizmy kontroli i inspekcji administracyjnej odpowiadają odpowiednie służby kontrolne wspólnot autonomicznych. Obowiązki te wykonuje Inspektorat ds. Edukacji. Inspektorzy monitorują, nadzorują i egzekwują przepisy oraz są organem doradczym dla publicznych, i niepublicznych placówek edukacyjnych. Na Słowacji kontrolę jakości procesu edukacyjno-szkoleniowego przeprowadza Państwowa Inspekcja Szkolna oraz sama szkoła w formie samooceny. Wyniki kontroli prezentowane są w postaci raportu z działalności edukacyjno-szkoleniowej, który szkoła tworzy i publikuje dla każdego roku szkolnego. Państwowa Inspekcja Szkolna kontroluje przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących kształcenia i szkolenia, procesu kształcenia i szkolenia oraz jego wyników, profesjonalizmu nauczania, przestrzeni i wyposażenia oraz rozwoju zawodowego pracowników pedagogicznych. W Szwecji, za kontrolę działalności szkół i nadzór pedagogiczny odpowiedzialny jest Szwedzki Inspektorat Szkół. Centralnym organem administracyjnym dla szwedzkiego systemu szkół publicznych jest Szwedzka Narodowa Agencja Edukacji, która ma przyczynić się do realizacji celów w obszarze edukacji poprzez monitorowanie, ocenę i rozwój placówek oświatowych, a także poprzez opracowywanie określonych dokumentów strategicznych. Szkoły są odpowiedzialne za monitorowanie i ocenę swoich działań, podczas gdy gminy są odpowiedzialne za monitorowanie i ocenę szkół na swoim terenie. W każdej szkole dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za sposób przeprowadzenia samooceny wewnętrznej. W Grecji koordynatorzy ds. edukacji promują cele polityki edukacyjnej i ułatwiają jej realizację poprzez naukowe i pedagogiczne wsparcie m.in. szkół publicznych i prywatnych. Jednocześnie przyczyniają się do kształtowania krajowej polityki oświatowej oraz rekomendują właściwym organom Ministerstwa Edukacji działania edukacyjne i zmiany w zakresie przedmiotów kształcenia. Koordynator oświaty odpowiada naukowo za wszystkie przedmioty związane ze swoją specjalnością.

W ponad połowie państw członkowskich Unii Europejskiej dyrektorzy szkół podlegają regularnej ocenie. Poszczególne procedury są jednak zupełnie odmiennie ukształtowane. Dyrektorzy oceniani są w regularnych odstępach czasu w takich

krajach jak Hiszpania, Grecja, Irlandia, Francja, Włochy, Niderlandy, Austria, Szwecja, Portugalia, Wielka Brytania. W niektórych krajach dyrektorzy oceniani są na tylko niektórych etapach kariery zawodowej np. po okresie próbnym, podczas przeniesienia lub awansu np. w Danii, Niemczech, Finlandii.

We Francji za ocenę w szkołach podstawowych odpowiadają urzędnicy nadzorujący szkołę, a w szkołach średnich dyrektorzy okręgu nadzoru szkolnego. W Irlandii dyrektorów szkół ocenia się w ramach sprawowania ogólnego nadzoru nad szkołą. W Holandii odpowiedzialność za ocenę dyrektorów szkół ponosi pracodawca. W Finlandii miasta lub gminy mogą przeprowadzić ocenę przed wygaśnięciem ograniczonej czasowo umowy dyrektora szkoły.

Źródło: European Commission, EACEA National Policies Platform, Eurydice; Kluczowe dane dotyczące nauczycieli i dyrektorów szkół w Europie, Raport Eurydice (Wydanie 2013).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dyrektorzy publicznych przedszkoli, szkół i placówek	21 529 publicznych przedszkoli, szkół i placówek	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> 1) powierzania stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływania na to stanowisko; 2) sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami; 3) zasad opiniowania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli publicznych; 4) oceny pracy dyrektora; 5) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 6) prowadzenia i organizacji na terenie szkoły lub placówki zajęć przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (ok.143 tys. organizacji społecznych); 7) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła.
Dyrektorzy, wicedyrektorzy i nauczyciele zajmujący inne stanowiska	42 036	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska

kierownicze w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach			kierowniczego
Dyrektorzy niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek	5 837	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: 1) oceny pracy dyrektora; 2) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 3) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła.
Organy sprawujące nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami	24	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zmiany w zakresie: 1) sprawowania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami, szkołami i placówkami; 2) powierzania w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach stanowiska dyrektora oraz powoływania na ww. stanowisko; 3) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora publicznego przedszkola, szkoły i placówki; 4) odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego w publicznym przedszkolu, szkole i placówce; 5) oceny pracy dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i placówki; 6) zawieszania dyrektora publicznego i niepublicznego przedszkola, szkoły i

			<p>placówki w pełnieniu obowiązków;</p> <p>8) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki;</p> <p>9) procedury tworzenia lub modyfikacji składu zespołu szkół lub placówek</p>
Organy prowadzące publiczne przedszkola, szkoły i placówki	12 385	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	<p>Zmiany w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) powierzania stanowiska dyrektora oraz powoływania na ww. stanowisko; 2) składu komisji konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora; 3) odwoływania ze stanowiska dyrektora, wicedyrektora oraz innego stanowiska kierowniczego; 4) oceny pracy dyrektora; 5) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 6) opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki; 7) procedury tworzenia lub modyfikacji składu zespołu szkół lub placówek; 8) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła.
Organy prowadzące niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki	13 501	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	<p>Zmiany w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oceny pracy dyrektora; 2) zawieszania dyrektora w pełnieniu obowiązków; 3) realizacji kształcenia z

			wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć oraz w przypadku indywidualnego nauczania, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, a także w przypadku ucznia, który przebywa w podmiocie leczniczym, w którym nie funkcjonuje szkoła.
Liczba dzieci realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	542	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Nie można dokładnie określić grupy, na którą oddziaływać będzie regulacja, ponieważ nie można przewidzieć ile dzieci objętych indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym oraz ilu uczniów objętych indywidualnym nauczaniem w danym roku szkolnym, będzie je realizowało z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Liczba uczniów realizujących indywidualne nauczanie na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania	7038		
Liczba uczniów klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych realizujących indywidualne nauczanie na podstawie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania	2252		

Liczba uczniów przebywających w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej			Nie można dokładnie określić grupy, na którą oddziaływać będzie regulacja, ponieważ nie można przewidzieć ilu uczniów hospitalizowanych w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej, będzie objętych kształceniem oraz specjalnymi działaniami opiekuńczo-wychowawczymi z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
NGO	69,1 tys. stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, a także – 14,5 tys. fundacji	Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (publikacja 15 października 2020 r.) i danych własnych ministerstwa (stan na 24 września 2020 r.).	Nie można dokładnie określić, ile wymienionych podmiotów byłoby zainteresowanych podjęciem działań edukacyjnych na terenie szkół. Wśród fundacji jest 3722 podmiotów nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
Publiczne szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego	416	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Możliwość tworzenia szkół filialnych za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo w drodze zawarcia porozumienia między ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i jednostką samorządu terytorialnego
Filie szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz jednostki samorządu terytorialnego	29	Dane własne ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Konieczność uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na kontynuację działalności przez filię szkoły artystycznej
Organy prowadzące szkoły ubiegające się o uzyskanie zgodny na prowadzenie oddziały przygotowania wojskowego	20	Dane na podstawie limitu ustalonego na podstawie art. 28a ust. 12 ustawy – Prawo oświatowe przez Ministra Obrony Narodowej dla roku 2021	Konieczność uzyskania zgody Ministra Obrony Narodowej
Kandydaci, uczniowie i absolwenci oddziałów przygotowania wojskowego	9,6 tys.	Na podstawie limitów decyzji wydawanych przez Ministra Obrony Narodowej za lata 2020 i 2021 (art. 28a ust. 12 ustawy –	Spełnianie warunków rekrutacji oraz warunków kształcenia w oddziale przygotowania wojskowego,

		Prawo oświatowe) oraz liczebności oddziału określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe	jak również związanie kariery zawodowej z rezerwami osobowymi Sił Zbrojnych RP
Kandydaci do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie (OLL) oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie (WOLI)	227 uczniów	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Spełnianie warunków rekrutacji
Użytkownicy Systemu Informacji Oświatowej	Ok. 80 tys.	System Informacji Oświatowej (stan na dzień 30 września 2020 r.)	Zwiększenie zakresu informacji przekazywanych do bazy danych Systemu Informacji Oświatowej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 4) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 5) Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 6) Wolny Związek Zawodowy „Forum-Oświata”;
- 7) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 8) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 9) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Komisję Krajową Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 13) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 14) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 15) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 18) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 19) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 20) Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 21) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 22) Polską Izbę Firm Szkoleniowych;
- 23) Polską Izbę Książki;
- 24) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 28) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną;
- 29) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 30) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 31) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;

- 32) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Wspierające Edukację Zawodową Pracowników Młodocianych;
- 33) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 35) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 36) Polską Radę Ekumeniczną;
- 37) Alians Ewangeliczny RP;
- 38) Polski Związek Logopedów;
- 39) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 40) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 41) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 42) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 43) Fundację Rodzice Szkole;
- 44) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 45) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 46) Fundację SYNAPSIS;
- 47) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 48) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 49) Konferencję Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 50) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 51) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 52) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 53) Unię Miasteczek Polskich;
- 54) Unię Metropolii Polskich;
- 55) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 56) Związek Miast Polskich;
- 57) Związek Powiatów Polskich;
- 58) Związek Województw RP;
- 59) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 60) Konfederację Lewiatan;
- 61) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 62) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 63) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 64) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 65) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 66) Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 67) Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”;
- 68) Stowarzyszenie Harcerskie;
- 69) Stowarzyszenie Klon/Jawor;
- 70) Instytut Inicjatyw Pozarządowych;
- 71) Forum Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 72) Fundację Rzecznik Praw Rodziców;
- 73) Izbę Gospodarczą Właścicieli Punktów Aptecznych i Aptek;
- 74) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 75) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 76) Polskie Stowarzyszenie Rodziców;
- 77) Polskie Towarzystwo Logopedyczne;
- 78) Polskie Towarzystwo Pedagogów Specjalnych;
- 79) Polski Związek Głuchych Zarząd Główny;
- 80) Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny;
- 81) Stowarzyszenie Instytut Rozwoju Regionalnego i Społecznego;
- 82) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich - Zarząd Główny;
- 83) Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji;
- 84) Towarzystwo Rozwijania Inicjatyw Oświatowych;
- 85) Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus”;
- 86) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 87) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Ukrytymi Niepełnosprawnościami im. H. Aspergera;
- 88) Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji;
- 89) Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomych;

- 90) Stowarzyszenie Rodziców na Rzecz Pomocy Szkołom;
 91) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców;
 92) Fundację „Promyk Słońca”.

Projekt ustawy zostanie przesłany również do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Zamówień Publicznych.

Projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Rozwiązania zaproponowane w projektowanej ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie stanowią zwiększenia zadań nadzoru pedagogicznego.</p> <p>Nadzorowi pedagogicznemu podlegają wszystkie szkoły i placówki funkcjonujące na terenie właściwym dla danego organu nadzoru. Projektowane rozwiązania dotyczące sytuacji niezrealizowania przez dyrektora szkoły zaleceń wynikających z przeprowadzonych czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku możliwości przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce niepublicznej, nie zwiększają zakresu zadań i nie stanowią dodatkowego obciążenia, ale pozwalają skutecznie wypełnić – wobec wszystkich nadzorowanych szkół i placówek – obowiązki ciążące na tym nadzorze.</p> <p>W dotychczasowej praktyce, w przypadku braku realizacji zaleceń przez dyrektora publicznej szkoły lub placówki, przeprowadzane są w tej szkole lub placówce kolejne czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, w wyniku których ponownie wydawane są zalecenia. Nie przyczynia się to jednak do wyegzekwowania obowiązku realizacji przez dyrektora szkoły lub placówki</p>
--	---

zaleceń, natomiast generuje dodatkowe koszty i obowiązki po stronie organu sprawującego nadzór pedagogiczny związane z przeprowadzeniem w szkole lub placówce kolejnych czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Wprowadzane rozwiązanie racjonalizuje funkcjonowanie nadzoru, ale nie rozszerza zadań.

Na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie wpłynie również projektowane rozwiązanie dotyczące możliwości wnioskowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny do organu prowadzącego o zawieszenie dyrektora szkoły w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, niezależnie od środków, o których mowa w art. 55 ust. 4 ww. ustawy, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę. Tak więc, w sytuacji gdy stwierdzone uchybienia w działalności szkoły dotyczą spraw związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zamiast czynności, o której mowa w przywołanym powyżej art. 55 ust. 7 ww. ustawy, będzie mógł wnioskować o zawieszenie dyrektora tej szkoły w pełnieniu przez niego obowiązków.

Wprowadzenie obowiązku opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny w sytuacji powoływania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, jak również odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce w przypadkach szczególnie uzasadnionych, także nie wpłynie na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W obecnym stanie prawnym organ ten wydaje w przywołanych sytuacjach opinie, tyle że opinie te nie są wiążące.

Wprowadzenie obowiązku opiniowania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu kandydatowi, w przypadku gdy do konkursu nikt się nie zgłosił lub konkurs nie przyniósł rozstrzygnięcia, jak również powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, a także zwiększenie udziału przedstawicieli tego organu w składzie komisji konkursowych z trzech do pięciu nie wpłynie natomiast znacząco na zwiększenie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Wyjaśnić bowiem należy, że w chwili obecnej, jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący może powierzyć określonej osobie stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłącznie w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, co w praktyce oznacza wymóg uzyskania zgody ww. organu na powyższe. Natomiast w przypadku zwiększenia liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisjach konkursowych powoływanych w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki przewidziano rozwiązanie, zgodnie z którym organ ten mając na uwadze możliwości kadrowe oraz obciążenie zadaniami będzie mógł zgłosić mniejszą liczbę swoich przedstawicieli w pracach ww. komisji.

Projektowane rozwiązania umożliwią realizację kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć, a także pozwolą na kontynuowanie nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uczniom objętym indywidualnym nauczaniem oraz dzieciom realizującym indywidualne obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, w przypadku znacznych trudności w realizowaniu tych zajęć przez nauczyciela lub nauczycieli w domu dziecka lub ucznia.

Nowe regulacje zapewnią uczniom hospitalizowanym w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej, możliwość kontynuowania kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wzmocnienie nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi poprzez wprowadzenie możliwości wydania osobie prowadzącej szkołę lub placówkę niepubliczną polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresie nadzoru w szkole lub placówce oraz określenie konsekwencji wynikających z braku realizacji tego polecenia, poprawi konkurencyjność wszystkich szkół i placówek. Uniemożliwi bowiem funkcjonowanie szkół i placówek niepublicznych, które: 1) prowadzą swoją działalność z naruszeniem przepisów prawa; 2) nie poddają się kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny (uniemożliwiają przeprowadzenie czynności nadzoru pedagogicznego).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Obywatel, decydując o wyborze szkoły dla dziecka będzie miał gwarancję, że każda jednostka systemu oświaty działa zgodnie z prawem, a jeżeli mają miejsce uchybienia w jej funkcjonowaniu, to są one skutecznie usuwane. W przypadku szkół publicznych – ze względu na możliwe sankcje – nie odnotowuje się sytuacji uniemożliwiania przeprowadzania czynności nadzoru pedagogicznego.						
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w szczególności osoby niepełnosprawne i starsze	Rozwiązanie dotyczące umożliwienia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć zapewni rzetelną informację odnośnie sposobu ich realizacji w sytuacjach wymuszających alternatywną do stacjonarnej organizację pracy szkoły oraz wzmocni poczucie bezpieczeństwa zarówno uczniów jak i ich rodziców.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				

Komentarz:

Zakres nadzoru pedagogicznego nie ulega zwiększeniu. Projektowane rozwiązania mają wpływ, poprzez wyposażenie organu sprawującego nadzór pedagogiczny w dodatkowe narzędzia oddziaływania na podmioty nadzorowane, na zwiększenie skuteczności nadzoru pedagogicznego.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
- sytuacja i rozwój regionalny
- inne:

- demografia
- mienie państwowe

- informatyzacja
- zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) zmian, które wejdą w życie 1 stycznia 2022 r., tj. zmian dotyczących:

- a) opiniowania arkuszy organizacji przedszkola i szkoły,
- b) realizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w sytuacji zawieszenia zajęć,
- c) kontynuowania nauki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uczniom objętym indywidualnym nauczaniem oraz dzieciom objętym indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym,
- d) kontynuowania kształcenia oraz specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość uczniom hospitalizowanym w podmiotach leczniczych, w których nie zorganizowano szkoły specjalnej,
- e) rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia;

2) zmian, które wejdą w życie z dniem 1 września 2022 r., tj. zmian dotyczących:

- a) stosowania przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przez szkoły i placówki niepubliczne,
- b) nadania nowego brzmienia art. 44d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się wprowadzenie regulacji przejściowych, tj.:

1) w odniesieniu do procedury likwidacji szkół oraz tworzenia lub zmiany struktury zespołów publicznych szkół lub placówek nowe regulacje nie będą dotyczyły spraw, w których podjęto już:

- a) uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły lub placówki, a kurator oświaty otrzymał wniosek o wydanie opinii, o której mowa w art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- b) uchwałę o połączeniu szkół lub placówek w zespół albo włączenia do zespołu szkół lub placówek.

2) w odniesieniu do regulacji dotyczących tworzenia szkół filialnych przez publiczne szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego, wprowadza się możliwość kontynuowania działalności przez istniejące w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy szkoły filialne, o ile do dnia 15 lutego 2022 r.:

- a) uzyskają zgodę ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego na dalsze działanie szkoły filialnej – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
- b) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa powyżej, szkoła artystyczna posiadająca w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy podporządkowaną szkołę filialną będzie obowiązana zlikwidować tę szkołę filialną do dnia 31 sierpnia 2022 r.

3) w odniesieniu do regulacji dotyczących dyrektorów szkół i placówek nowe regulacje nie będą miały zastosowania do:

- a) konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
- b) kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed

dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,

- c) odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy została wydana opinia, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy,
 - d) postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.
- 4) w odniesieniu do zajęć, o których mowa w art. 86 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organizowanych i prowadzonych w roku szkolnym 2021/2022 projekt ustawy przewiduje, że w tym przypadku dyrektor szkoły lub placówki, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, będzie obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ww. ustawy, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 ww. ustawy. Kurator oświaty i specjalistyczna jednostka nadzoru będą obowiązani wydać opinię w ciągu miesiąca od dnia otrzymania powyższych dokumentów. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zaprzestaje się prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 1, z końcem okresu (semestru), w którym opinia została wydana;
- 5) w odniesieniu do postępowań w sprawie utworzenia oddziałów przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będzie się stosować przepisy dotychczasowe;
- 6) w odniesieniu do zmian dotyczących dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, postanowiono, że podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność, zaś do postępowań o dopuszczenie do użytku szkolnego tych podręczników wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ponadto uwzględniono, że rozwiązania w zakresie zmian wprowadzanych w art. 44d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz przepisach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej będą stosowane także do uczniów klas dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych w szkołach ponadpodstawowych.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów oddziaływania proponowanej regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak